

MATCHNING AF ARBEJDSKRAFT PÅ TVÆRS AF ØRESUND

JANUAR 2025

GREATER
CoPENHAGEN

GREATER
CoPENHAGEN

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord.....	4
Opsummering.....	5
Dagens arbejdsmarked.....	6
Erhverv med manglende arbejdskraft i Greater Copenhagen.....	9
Kompetencer blandt arbejdsløse i Skåne.....	11
Økonomiske gevinster.....	14
Konklusioner.....	15
Bilag.....	17
Om rapporten.....	19

FORORD

Vi befinder os i dag i en situation, hvor arbejdsmarkedet på den svenske side af Greater Copenhagen er præget af faldende beskæftigelse og flere og flere arbejdsløse, mens arbejdsmarkedet på den danske side stadig er stærkt med rekordhøj beskæftigelse og stor efterspørgsel på arbejdskraft. At vi har et fælles arbejdsmarked er en kolossal mulighed, og med denne rapport vil vi bidrage med værdifuld indsigt og grundlag for, at flere skal kunne få et job, som igen fører til øget vækst for hele regionen.

Rapporten har til formål at belyse og analysere matchet mellem kompetencer blandt arbejdsløse og den efterspurgte arbejdskraft i Greater Copenhagen. Et velfungerende match mellem arbejdsgiver og arbejdstager er afgørende for at fremme vækst og modvirke arbejdsløshed. Ved bedre at forstå hvilke kompetencer der efterspørges, og hvordan disse kan tilgodeses blandt de arbejdsløse i Greater Copenhagen, kan flere individer få mulighed for at finde meningsfulde job. Samtidig kan virksomheder og organisationer få adgang til de kompetencer, de har brug for til at udvikle og bevare konkurrenceevnen.

For at realisere dette potentiale er det nødvendigt at fortsætte arbejdet med at fjerne grænsehindre og skabe et arbejdsmarked, der inkluderer flere mennesker. Det er også nødvendigt, at både svenske og danske virksomheder og myndigheder anerkender de muligheder, der findes i hele regionen. På den måde styrker vi ikke kun væksten i Greater Copenhagen og dermed i hele Sverige og Danmark, men vi sikrer også, at alle, der kan arbejde, får mulighed for det.

Vi vil gerne rette en stor tak til dem, der har bidraget med data, indsigt og analysegrundlag, som har gjort det muligt at udarbejde denne rapport. Vi håber, at rapporten vil være et værdifuldt værktøj for beslutningstagere, arbejdsgivere og andre aktører, der arbejder for et mere dynamisk og inkluderende arbejdsmarked.

Lars Gaardhøj
*Regionrådsformand
Region Hovedstaden*

**Katrin Stjernfeldt
Jammeh**
*Kommunstyrelsens
ordförande Malmö stad*

Lars Weiss
*Overborgmester
Københavns kommune*

Den 28 januar 2025

1. SAMMENFATNING

6 VIGTIGE KONKLUSIONER

Denne rapport undersøger, hvilke erhverv der mangler arbejdskraft i Greater Copenhagen, og hvordan de adskiller sig i regionen, hvilke kompetencer de arbejdsløse i skånske kommuner tæt på Danmark har, samt hvor godt de matcher de kompetencer, der efterspørges på den danske side.

- **Den økonomiske og arbejdsmarkedsmæssige udvikling er meget forskellig i Sverige og Danmark.** Mens Danmark oplever en stabil økonomisk vækst og stigende beskæftigelse, er Sverige præget af økonomisk opbremsning, faldende beskæftigelse og stigende arbejdsløshed. Greater Copenhagen, som omfatter dele af begge lande, er en vigtig arbejdsmarkedsregion med 4,5 millioner indbyggere og 2,3 millioner beskæftigede. ErhvervsPendlingen over Øresund er steget til 22.500 personer, men potentialet for yderligere integration er stort, især hvis grænsehindringerne mindskes.
- **Rapporten identificerer flere erhverv, der mangler arbejdskraft i Greater Copenhagen.** Rapporten viser, at nogle erhverv mangler arbejdskraft i både Skåne og på den danske side af Greater Copenhagen, mens andre er mere efterspurgt lokalt på den danske side. Den store efterspørgsel på sundhedsfaglige og tekniske erhverv er gennemgående i hele regionen, mens fx administrative, økonomiske, IT-relaterede og serviceorienterede erhverv er mere specifikke for Københavnsområdet. Det er kun få erhverv, der defineres som manglende arbejdskraft i Skåne, men ikke i Københavnsområdet.
- **Mange arbejdsløse i skånske kommuner tæt på Danmark har uddannelser inden for områder som økonomi, teknik og handel, som efterspørges på den danske side af Greater Copenhagen.** Uddannelsesniveautet for de arbejdsløse i Skåne varierer. En tredjedel har en videregående uddannelse, en tredjedel har kun en gymnasieuddannelse, og yderligere en tredjedel mangler en gymnasieuddannelse. Langtidsarbejdsløshed er et betydeligt problem, især blandt lavt uddannede og ikke-EU-borgere. Analysen viser at der er potentiale til at reducere arbejdsløsheden ved bedre at udnytte de kompetencer, der findes.
- **En femtedel af de arbejdsløse i skånske kommuner tæt på Danmark er ikke-EU-borgere.** De har dermed ikke de samme muligheder for at blive en del af det grænseregionale arbejdsmarked som andre. Af de arbejdsløse ikke-EU-borgere har en tredjedel en videregående uddannelse, hvilket svarer til 2.400 personer. Andelen af arbejdsløse ikke-EU-borgere med en videregående uddannelse er således lige så stor som blandt arbejdsløse generelt.
- **Hvis flere arbejdsløse i Skåne begynder at arbejde i Danmark, kan det generere store økonomiske gevinster for begge lande.** Beregninger viser, at hvis 10-50 % af de arbejdsløse får arbejde i Danmark, kan det føre til samfundsgevinster på mellem 1,5-7,4 mia. danske kroner om året. Ud over økonomiske fordele bidrager arbejde til øget livskvalitet, mindre udstødelse og stærkere regional integration.
- **Fire brancher har i dag stort potentiale for øget pendling: økonomi og administration, handel og service, IT samt byggeri.** Disse brancher er kendetegnet af en kombination af rekrutteringsvanskeligheder i Danmark og overskud af arbejdsløse med relevant uddannelse i Skåne. Inden for pleje og omsorg er matchningen sværere, men målrettede tiltag som omskoling kan forbedre situationen. Øget integration mellem arbejdsmarkedene i Skåne og Danmark har potentiale til at reducere arbejdsløsheden og styrke den økonomiske vækst i hele Greater Copenhagen.

2. DAGENS ARBEJDSMARKED

FORSKELLE I KONJUNKTUREN KAN GAVNE GREATER COPENHAGEN

Der venter det svenske arbejdsmarked en hård vinter, mens beskæftigelsen i Danmark fortsat er rekordhøj. Erhvervspendlingen over Øresund fortsætter med at stige og udgør nu 22.500 personer. I de kommende år forventes befolkningstilvæksten i Greater Copenhagen at aftage og konkurrencen om arbejdskraften at blive hårdere.

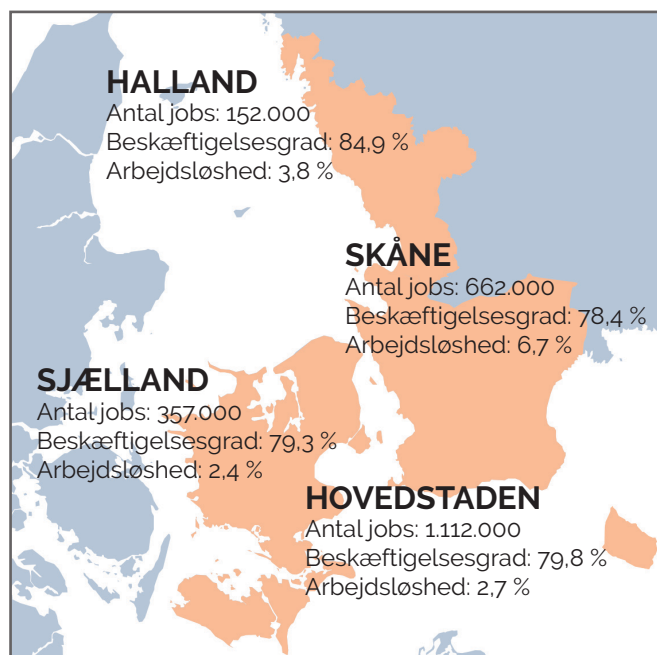
Udviklingen i Sverige og Danmark er forskellig, både hvad angår økonomisk vækst og situationen på arbejdsmarkedet. Mens Danmarks økonomi fortsætter med at vokse i et stabilt tempo, udviser Sverige en betydeligt svagere udvikling. Arbejdsmarkedet i Danmark er præget af stigende beskæftigelse, mens Sverige er præget af et svækket arbejdsmarked med faldende beskæftigelse og stigende arbejdsløshed.

Stor forskel i BNP-vækst mellem Sverige og Danmark

I tredje kvartal 2024 steg Danmarks BNP med 1,2 pct. sammenlignet med foregående kvartal, hvilket hovedsageligt var drevet af et kraftigt opsving i industrisektoren, hvor medicinalindustrien var en central drivkraft. På årsbasis er BNP vokset med 3,9 procent. Set i forhold til den økonomiske udvikling på regionalt niveau står Region Hovedstaden for den stærkeste økonomiske vækst med 5,0 procent i 2023. Tilsvarende vækst i Region Sjælland var 0,2 procent.

GREATER COPENHAGEN
4,5 MIO. INDBYGGERE
2,3 MIO. JOB

Greater Copenhagen er Nordens største arbejdsmarkedsregion med 4,5 millioner indbyggere og 2,3 millioner beskæftigede. Halvdelen af de beskæftigede arbejder i Region Hovedstaden, en tredjedel i Region Skåne, 16 procent i Region Sjælland og 7 procent i Region Halland. Fra 2013 til 2022 er beskæftigelsen steget med over 300.000 nye job, hvoraf halvdelen findes i Region Hovedstaden.

Kilde: Statistiska Centralbyrån (BAS), Danmarks Statistik (RAS). Gælder befolkning 20-64 år (2023). Arbejdsløsheden som andel af arbejdsstyrken er beregnet ud fra registerbaserede data om befolkningens arbejdsmarkedsstatus fra Statistiska Centralbyrån og Danmarks Statistik. Det giver en mere korrekt sammenligning mellem landene, og tallene er derfor forskellige i forhold til arbejdsløshedstal fra Arbetsförmedlingen og STAR.

Efter en negativ BNP-udvikling i andet kvartal 2024 steg Sveriges BNP med 0,3 pct. i tredje kvartal, hvilket er en betydeligt langsommere vækst end i Danmark. Denne beskedne stigning var primært drevet af øgede lagerinvesteringer. På årsbasis er BNP steget med 0,7 procent.

Forskel på udviklingen af arbejdsmarkedet på hver side af Øresund

Beskæftigelsen fortsætter med at stige i Danmark. I september steg antallet af ansatte (lønmodtagere) med 4.300 personer sammenlignet med august, heraf 3.700 i den private sektor. Tallene for juli og august er desuden justeret opad, hvilket betyder, at beskæftigelsen ikke faldt i august som tidligere rapporteret. På årsbasis er beskæftigelsen steget med 27.900 personer.

Nedgangen i den svenske økonomi har i de seneste måneder været tydelig på arbejdsmarkedet. Ledigheden stiger, flere er langtidsledige, færre ledige job annonceres, og antallet af opsigelsesvarsler stiger. Det viser data fra Arbetsförmedlingen

I september faldt beskæftigelsen i Sverige med næsten 17.300 personer sammenlignet med samme måned i 2023, hvilket markerer syvende måned i træk med faldende beskæftigelse. I Skåne faldt antallet af beskæftigede med knap 2.200 personer i samme periode, hvilket gør det til ottende måned i træk med fald i beskæftigelsen på årsbasis.

Skåne har den højeste arbejdsløshed af Sveriges len, og Malmø og Helsingborg har henholdsvis lenets højeste og tredjehøjeste arbejdsløshed. Samtidig er der i disse kommuner et stort potentiale for at øge pendlingen til det danske arbejdsmarked, hvor udviklingen fortsat er stærk.

Mere end hvert femte rekrutteringsforsøg mislykkes på den danske side af Greater Copenhagen

Som følge af den gunstigere økonomiske situation på den danske side af Greater Copenhagen er efterspørgslen på arbejdskraft også større der end i regionens svenske del. Ledighedsgraden, der beregnes som andelen af ledige stillinger af den samlede beskæftigelse, var i årets første kvartal 2,8 procent i Region Hovedstaden, hvilket kan sammenlignes med 0,8 procent i det sydlige Sverige.

Den forgæves rekrutteringsgrad, der angiver, hvor stor en del af de annoncerede jobs, der ikke kan besættes med de ønskede kompetencer, var henholdsvis 22 % i Region Hovedstaden og 25 % i Region Sjælland i oktober 2024. Det viser den seneste rekrutteringsundersøgelse fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR). Tilsvarende statistik offentliggøres ikke for det svenske arbejdsmarked.

22.500 personer pendler i dag mellem Sverige og Danmark

Pendlingen mellem Sverige og Danmark viser en positiv tendens. Siden nedgangen under coronapandemien er pendlingen steget kontinuerligt. Fra 2022 og frem til andet kvartal 2024 er antallet af pendlere mellem Sverige og Danmark steget med næsten 4.000 personer, hvilket svarer til seks fyldte Øresundstog. Det betyder, at 22.500 personer er Øresundspendlere i dag, hvor 95 % af pendlerne bor i Sverige og arbejder i Danmark. Til sammenligning pendler 74.000 personer til Malmø fra det øvrige Skåne, og 174.000 personer pendler til det centrale København fra det øvrige Sjælland.

Hvis Greater Copenhagen ikke havde nogen grænsehindringer, og dermed samme pendlermønster over landegrænsen som inden for regionerne, ville 95.000 personer pendle over Øresund. Den nuværende arbejdsmarkedsintegration er ud fra dette i dag 24 procent. Det viser analysen "Produktivitetsgevinster for Greater Copenhagen ved at nedbryde grænsehindringer over Øresund" fra Greater Copenhagen. I dag har Greater Copenhagen et mål om, at pendlingen over Øresund skal øges fra i dag 22.500 personer til 30.000 personer inden 2030.

Den arbejdsdygtige befolkning i Greater Copenhagen forventes at falde de næste 10 år

De næste 10 år forventes der en ændring i befolkningsudviklingen i Greater Copenhagen. Befolkningen i Greater Copenhagen er samlet set steget med gennemsnitligt 34.500 personer om året de seneste 10 år. Men de næste 10 år forventes befolkningsstigningen at blive betydeligt lavere med en stigning på 10.500 personer om året. Det viser rapporten "State of the Region 2024", som er udarbejdet af Øresundsinstituttet.

Rapporten fremhæver også, at befolkningen i den arbejdsdygtige alder mellem 20-64 år vil falde med 200 personer om året i den kommende tiårsperiode i Greater Copenhagen. Det er på den danske side af Øresund, at arbejdskraften falder, mens den på den svenske side fortsætter med at stige, men i et lavere tempo end tidligere. Dette vil få konsekvenser for arbejdsmarkedet i form af yderligere mangel på arbejdskraft samt øget konkurrence om arbejdskraften.

Årsagen til den lavere befolkningstilvækst er først og fremmest, at der i dag fødes betydeligt færre børn end tidligere i både Sverige og Danmark. At der spås en højere befolkningstilvækst i Sverige end i Danmark fremover, forklares af en højere nettoindvandring.

200% Så stor er stigningen i ledige stillinger, hvis man som jobsøgende vælger at udvide sit søgeområde fra Malmø og Lund til også at omfatte Region Hovedstaden. I oktober 2024 var der omkring 3.600 ledige stillinger i Malmø og Lund på Arbetsförmedlingens Platsbanken, og 7.200 jobannoncer på det tilsvarende danske Jobnet.dk. Eksemplet omfatter alle ledige stillinger.

FORSKELLE MELLEM SVERIGE OG DANMARK SÅDAN PÅVIRKER DET LEDIGHEDSTALLENE

Det er svært at sammenligne arbejdsløsheden som andel af arbejdskraften mellem to forskellige lande. Selvom den samme definition anvendes i selve beregningen, påvirker nationale forskelle resultatet. For at beregne arbejdsløshedsprocenten, som er det mål, der normalt anvendes, er det nødvendigt at vide, hvor mange der er arbejdsløse, og hvor mange der indgår i arbejdsstyrken.

Arbejdsløshed = Antal arbejdsløse/Arbejdsstyrken

Arbejdsstyrken defineres som dem, der er beskæftigede plus dem, der er arbejdsløse. Der er således grupper, der står uden for arbejdsstyrken, herunder dem, der er studerende, pensionister og sygemeldte. For at beregne hvor stor en andel af samtlige personer i arbejdsdygtig alder, der er med i arbejdsstyrken, kan man se på "arbejdsstyrkedeltagelsen".

Arbejdsstyrkedeltagelse = Arbejdsstyrken/Befolkning i arbejdsdygtig alder

Sverige har generelt en højere arbejdsstyrkedeltagelse end Danmark. Det betyder, at flere grupper "fjernes" fra arbejdsstyrken i Danmark end i Sverige, blandt andet fordi de ikke anses at kunne stå til rådighed for arbejdsmarkedet. For eksempel er en stor del af dem, der får kontanthjælp i Danmark, svarende til økonomisk bistand i Sverige, ikke en del af arbejdsstyrken. Personer under 30 år uden videregående uddannelse medregnes heller ikke i arbejdsstyrken, og det samme gælder dem, der går på efterløn (svarende til svensk førtidspension).

I Sverige indgår flere i arbejdsstyrken, selvom de befinder sig langt fra arbejdsmarkedet. Når grupper, der befinder sig langt fra arbejdsmarkedet, ikke medregnes i arbejdsstyrken, bliver arbejdsløsheden som andel af arbejdsstyrken lavere.

Ser man i stedet på beskæftigelsesgraden, der angiver antallet af beskæftigede som andel af den samlede befolkning i arbejdsdygtig alder, så er den generelt højere i Sverige end i Danmark.

Beskæftigelsesgrad = Antal beskæftigede/Befolkning i arbejdsdygtig alder

Sammenfattende er Danmarks arbejdsløshed lavere end Sveriges, men Sveriges beskæftigelsesgrad er højere end Danmarks. Det forklares primært af, at Danmark i højere grad ikke regner med personer, der befinder sig langt fra arbejdsmarkedet, i arbejdsstyrken.

I denne analyse anvendes data over antal beskæftigede og arbejdsløse fra Statistisk Centralbyrås BAS-statistik og Danmarks Statistiks RAS-statistik. Det er registerbaserede data om befolkningens arbejdsmarkedsstatus, og det anses for at være sammenligneligt. Dog er der stadig forskelle på, hvem der regnes som arbejdsløse.

2. ERHVERV MED MANGLENDE ARBEJDSKRAFT FORSKEL PÅ EFTERSPØRGSLEN EFTER KOMPETENSER I REGIONEN

I dette afsnit følger en gennemgang af, hvilke erhverv der mangler arbejdskraft, dvs. erhverv, hvor det er svært at rekruttere efterspurgte kompetencer, der findes på henholdsvis den danske og svenske side af Greater Copenhagen. Sammenfattende er der flere erhverv, der efterspørges i hele regionen, men hvad angår visse kompetencer er behovet større på den danske side af Øresund.

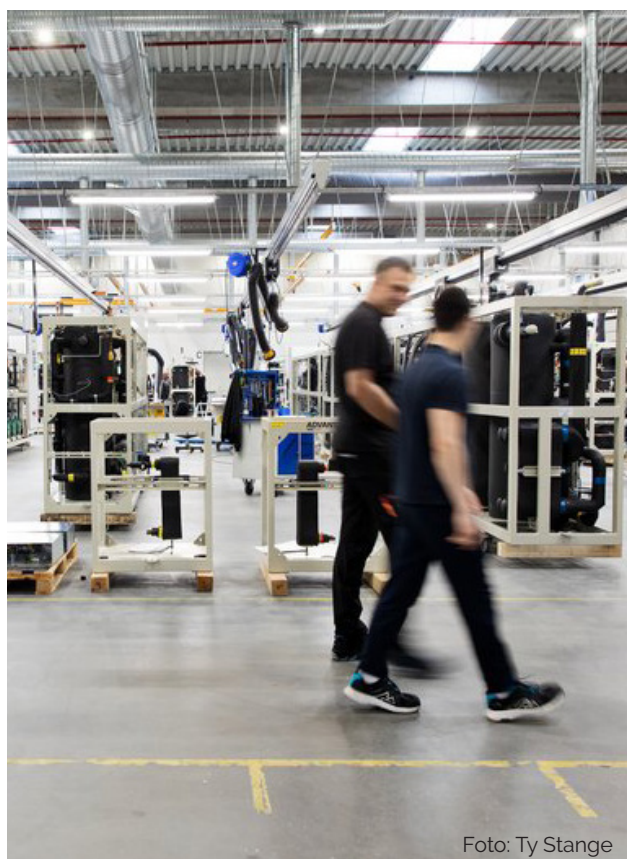

Foto: Ty Stange

For at kunne gennemføre en optimal indsats for matching på arbejdsmarkedet i Greater Copenhagen er det vigtigt at have viden om, hvilke kompetencer der efterspørges, og om der er forskel på dem i regionen. I dette afsnit ser analysen nærmere på de erhverv, der mangler arbejdskraft i Greater Copenhagen baseret på Arbetsformidlingens "Yrkesbarometer" og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings (STAR) "Arbejdskraftsbalancen". På den danske side omfatter den Regionale Arbejdsmarkedsregion Hovedstaden (RAR Hovedstaden), som inkluderer kommunerne Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, Lyngby-Taarbæk, Rødovre, Vallensbæk, Allerød, Egedal, Fredensborg, Frederikssund, Halsnæs, Furesø, Gribskov, Helsingør, Hillerød, Hørsholm og Rudersdal. På den svenske side er den geografiske definition Skåne.

I både den svenske og danske del af Greater Copenhagen er der et stort arbejdskraftbehov inden for pleje og omsorg, hvor erhverv som speciallæger, sygeplejersker (grund- og specialuddannede), sosu-assistenten og sosu-hjælpere er særligt efterspurgt. Også tandplejepersonale, såsom tandplejere og tandlæger, hører til de erhverv, der mangler arbejdskraft. Samtidig er der en klar mangel på flere tekniske erhverv, herunder maskiningeniører og maskinoperatører. Inden for servicebranchen er der brug for hotelreceptionister og vagter/dørmænd. Det viser Arbetsformidlingens erhvervsbarometer og STARs Arbejdsmarkedsbalance.

I den danske del af Greater Copenhagen (RAR Hovedstaden) er der flere erhverv, der mangler arbejdskraft, som der i dag ikke er mangel på i lige så stort omfang i Skåne, ifølge STAR og Arbetsformidlingens vurderinger. De omfatter blandt andet erhverv inden for økonomi og administration, IT og teknik samt byggeri og anlæg. Andre erhverv, der mangler arbejdskraft, er kommunikatorer, gartnere og pædagoger.

Sammenfattende viser sammenligningen, at nogle erhverv mangler arbejdskraft i hele Greater Copenhagen, mens andre kun er efterspurgt lokalt på den danske side. Den store efterspørgsel på sundhedsfaglige og tekniske erhverv er gennemgående i hele regionen, mens fx administrative, økonomiske, IT-relaterede og serviceorienterede erhverv er mere specifikke for Københavnsområdet. Meget få erhverv defineres som manglende arbejdskraft i Skåne, men ikke i Københavnsområdet. Se næste side for komplet oversigt over de erhverv, der mangler arbejdskraft på begge sider af Øresund, samt de erhverv med manglende arbejdskraft, der kun findes på den danske side.

ERHVERV, HVOR DER ER REKRUTTERINGSVANSKELIGHEDER I BÅDE SKÅNE OG HOVEDSTADSOMRÅDET*

BYGGERI OG ANLÆG	Speciallæger
Bygningsstruktør	Sygeplejersker (grund- og specialuddannede)
Ejendomsservicetekniker	Tandplejere
Elektriker & elinstallatør	Tandlæger
Murere og fliselæggere	Sosu-assistent
TRANSPORT	Sosu-hjælper
Bilklargørere	TEKNIK
Lastbilchauffør	Civilingeniører inden for maskinteknik
Mekanikere	Industritekniker & maskinmester
PLEJE OG OMSORG	Maskinoperatører
Farmaceuter/apotekere	ØVRIGT
Lægeseekretærer/plejeadministratorer	Hotelreceptionister
Farmakonom	Vagter og vagtcentralmedarbejder

ERHVERV, HVOR DER ER REKRUTTERINGSVANSKELIGHEDER I HOVEDSTADSOMRÅDET*, MEN IKKE I SKÅNE

HANDEL OG SERVICE	Kontorassistenter	IT
Account managers	Personale- og HR-specialister	IT-support
Butiksassistenter/sælgere	Bogholdere	IT-projektledere
Indkøbere	BYGGERI OG ANLÆG	ØVRIGT
Kundeservicemedarbejdere	Byggeledere	Arbejdsmiljøkonsulenter
Tjenere	Bygningskonstruktører	AV-teknikere
ØKONOMI OG ADMINISTRATION	CNC-operatører	Kommunikatører
Business Controllers	Smede	Pædagoger
Chefer inden for offentlig forvaltning	PLEJE OG OMSORG	Gartnere
Financial controllers	Tandplejere	
Konsulenter		

SÅDAN DEFINERES ET ERHVERV MED MANGLENDE ARBEJDSKRAFT/REKRUTTERINGSVANSKELIGHEDER

Arbetsformidlingens arbejdsbarometer: Hvis andelen af mislykkede rekrutteringsforsøg er større end eller lig med 15 procent, vurderes der at være store muligheder for arbejde og rekrutteringsvanskeligheder inden for faget.

STARs Arbejdsmarkedsbalance: Hvis andelen af mislykkede rekrutteringsforsøg er større end eller lig med 20 procent, vurderes der at være store muligheder for arbejde og rekrutteringsvanskeligheder inden for faget.

Kilde: STARs "Arbejdsmarkedsbalance" (sep 2024), Arbejdsformidlingens "Yrkesbarometer" (april 2024) *RAR Hovedstaden (Regional Arbejdsmarkedsregion Hovedstaden) og består af 18 kommuner omkring København og Helsingør.

3. KOMPETENCER BLANDT ARBEJDSLØSE I SKÅNE

HVER TREDJE HAR HØJERE UDDANNELSE

Hver tredje arbejdsløs har en uddannelse efter gymnasiet – de fleste inden for økonomi, datavidenskab og teknik. Hver femte arbejdsløs er ikke-EU-borger og har dermed i praksis svært ved at få et job på den anden side af Øresund. Det viser en unik datasammenfatning over uddannelsesniveau og målsætning hos arbejdsløse i skånske kommuner tæt på Danmark.

Foto: News Øresund

Inkluderede kommuner med en estimeret rejsetid på ca. en time til København eller Helsingør: Malmö, Lund, Helsingborg, Burlöv, Staffanstorps, Trelleborg, Bjuv, Kävlinge, Lomma, Svedala og Landskrona.

Datakilder: Baseret på en specialbestilling fra Statistiska Centralbyrån, hvor data om arbejdsløse fra BAS (fra april 2024) er kombineret med uddannelsesregistret (fra 2023).

I Skånes 12 pendlernære kommuner, som alle har en tæt geografisk tilknytning til Danmark, er der over 36.000 arbejdsløse. Denne kortlægning analyserer sammenhængen mellem uddannelsesniveau, uddannelsesretning og arbejdsløshed i regionen med det formål at belyse udfordringer og muligheder på arbejdsmarkedet.

Kortlægningen viser, at gymnasiet er det mest almindelige uddannelsesniveau blandt de arbejdsløse, men også at en betydelig andel mangler en gymnasial uddannelse, hvilket kan påvirke mulighederne for arbejde. Størstedelen, 39 procent eller 13.900 personer, har gymnasial uddannelse som højeste niveau. Samtidig har 29 procent (10.500 personer) ikke en gymnasieuddannelse og 32 procent (11.500 personer) en uddannelse efter gymnasiet.

Uddannelse spiller en central rolle i arbejdsløshedsproblematikken. Personer med lavere uddannelsesniveau, især dem uden gymnasieuddannelse, har betydeligt sværere ved at finde arbejde. Næsten 44 pct. af de arbejdsløse med uden gymnasieuddannelse er langtidsledige, en andel, der falder for dem med gymnasieuddannelse og uddannelse efter gymnasiet, men som alligevel forbliver høj på henholdsvis 37 pct. og 36 pct. Langtidsarbejdsløsheden er dermed en stor udfordring på det skånske arbejdsmarked.

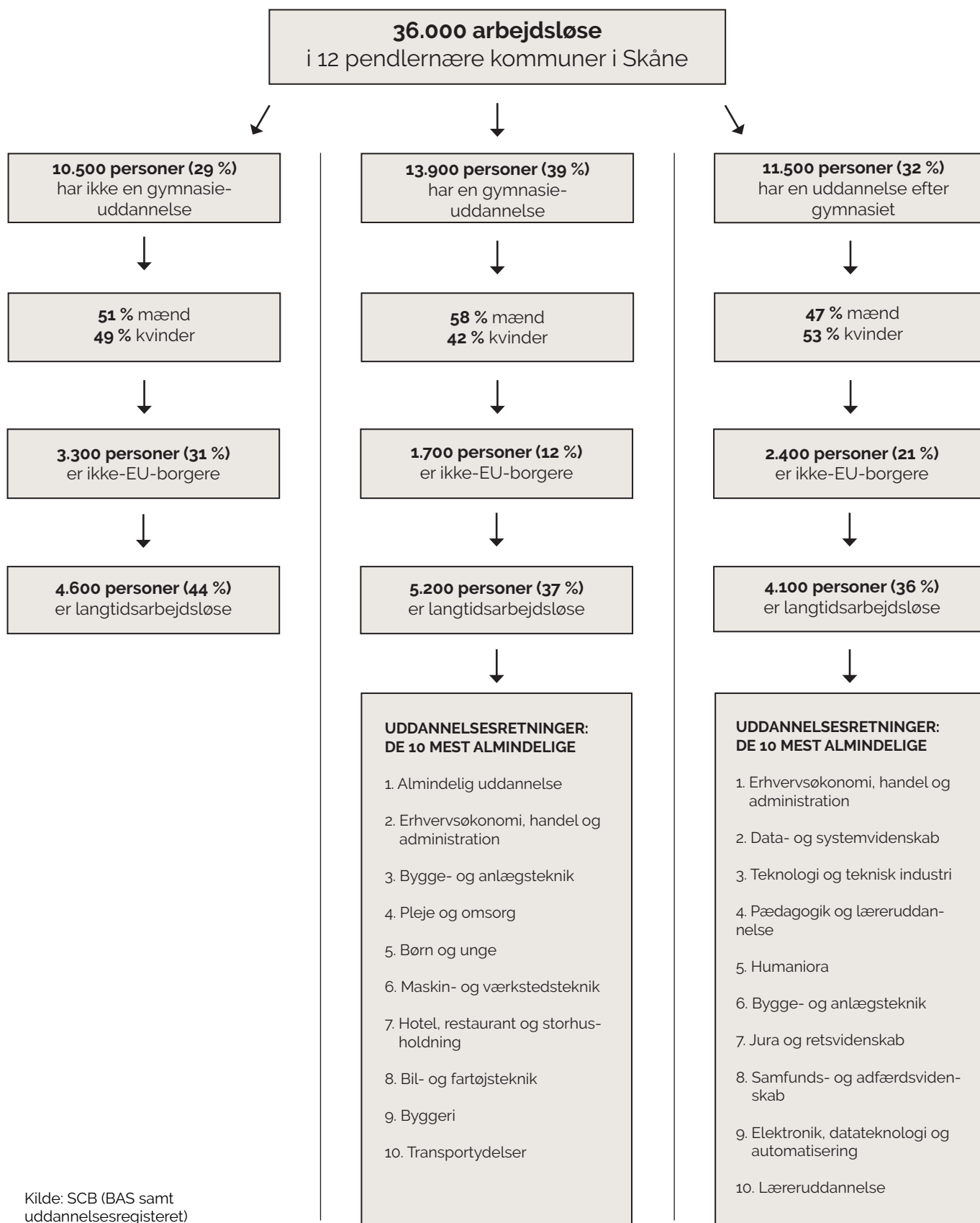
Kortlægningen viser, at uddannelsesretning påvirker mulighederne for ansættelse. Blandt arbejdsløse med en gymnasieuddannelse er den mest almindelige studieretning generelle programmer efterfulgt af erhvervsøkonomi, omsorg og teknologi. De arbejdsløse, der har en højere uddannelse, har oftest studeret erhvervsøkonomi, handel og administration efterfulgt af data- og systemvidenskab samt tekniske uddannelser.

De mest almindelige uddannelsesretninger matcher ofte behovene på arbejdsmarkedet, men den høje langtidsarbejdsløshed tyder på, at andre faktorer – såsom erhvervs erfaring eller integrationsbarrierer – spiller ind, når det drejer sig om at få et job.

Særligt bemærkelsesværdigt er, at næsten 21 procent af de arbejdsløse er ikke-EU-borgere. Blandt disse er andelen med videregående uddannelser lige så høj som i gruppen af arbejdsløse generelt. Men blandt andre er uddannelsesniveauet ofte lavere, hvilket gør det endnu sværere at komme ind på arbejdsmarkedet. Næsten 45 procent af ikke-EU-borgere har ingen gymnasieuddannelse, hvilket er en betydeligt højere andel end blandt de øvrige arbejdsløse.

ARBEJDSLØSHEDENS STRUKTUR I PENDLERNÆRE SKÅNSKE KOMMUNER

UDDANNELSESNIVEAUER, BAGGRUND OG LANGTIDSARBEJDSLØSHED

Kilde: SCB (BAS samt uddannelsesregisteret)

BLANDT ARBEJDSLØSE IKKE-EU-BORGERE ER DER LIGE SÅ STOR ANDEL HØJERE UDDANNELSE SOM BLANDT ARBEJDSLØSE GENERELT

En femtedel af de arbejdsløse personer i grænsenære skånske kommuner er ikke-EU-borgere. Det betyder, at deres muligheder for at tage et job på den danske side af Greater Copenhagen er begrænsede. Blandt disse har en tredjedel en højere uddannelse, hvilket er en lige så stor andel som blandt arbejdsløse generelt. De mest almindelige videregående uddannelser er inden for erhvervsøkonomi, handel og administration samt teknik og pædagogik.

Ikke-EU-borgere står over for betydelige udfordringer på det dansk-svenske arbejdsmarked. Årsagen til, at de ikke har de samme muligheder for at bo i Sverige og arbejde i Danmark, er Danmarks undtagelse fra EU's samarbejde inden for "Home and Justice Affairs", som inkluderer regler for blandt andet adgang til arbejdsmarkedet og arbejdskraftmobilitet inden for EU for ikke EU-borgere.

I stedet har Danmark etableret sine egne systemer for arbejdskraftmobilitet, som regulerer ikke-EU-borgeres adgang til det danske arbejdsmarked samt midlertidige og permanente opholdstilladelser og dansk statsborgerskab. Samspil mellem EU-lovgivning i Sverige og dansk national lovgivning styrer ikke-EU-borgeres muligheder for at pendle mellem Sverige og Danmark.

Processen med grænseoverskridende pendling for ikke-EU-borgere involverer to vigtige trin: Først skal de have en arbejdstilladelse i Danmark, og derefter skal de forstå konsekvenserne for deres opholdstilladelse (midlertidig eller permanent) i Sverige, som risikerer at blive inddraget eller påvirke deres muligheder for at få statsborgerskab negativt, afhængigt af hvilken type opholdstilladelse de har.

En tredjedel af de arbejdsløse tredjelandsstatsborgere har en videregående uddannelse

I dag er omkring fire procent af Skånes befolkning ikke-EU-borgere, hvilket svarer til omkring 66.000 personer. Inden for denne gruppe er arbejdsløsheden højere end blandt de arbejdsløse, der ikke er tredjelandsstatsborgere. På grund af de hindringer, der findes for tredjelandsstatsborgere, der er bosiddende i Skåne, for at få et job på det danske arbejdsmarked, udgør de i dag kun omkring en procent af pendlerne mellem Sverige og Danmark.

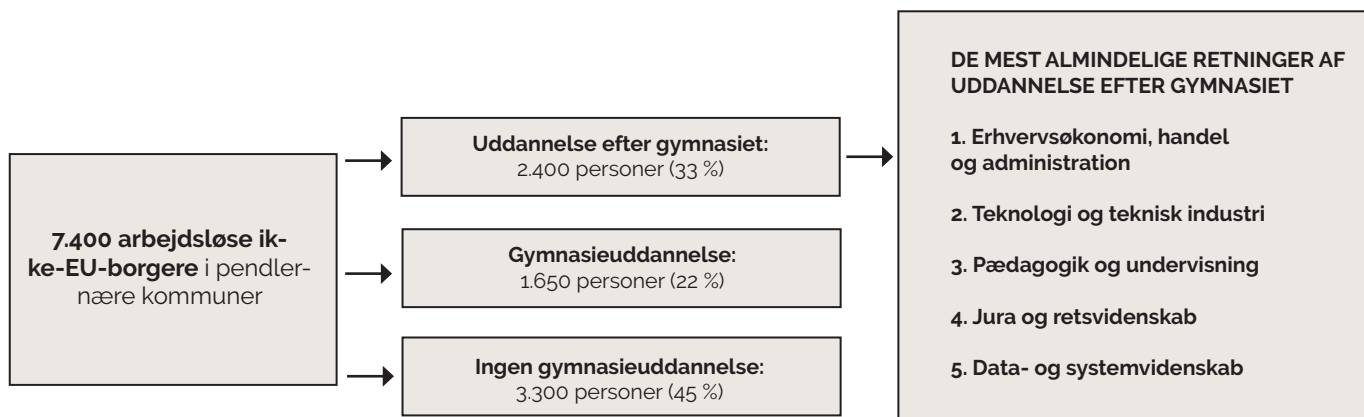
Blandt de arbejdsløse i pendlernære kommuner udgør ikke-EU-borgere 21 % af de arbejdsløse svarende til ca. 7.400 personer. Denne gruppe er langt fra homogen, og deres uddannelsesbaggrund spiller en afgørende rolle for deres muligheder for at etablere sig på arbejdsmarkedet.

Set i forhold til uddannelsesniveauer blandt ikke-EU-borgere har en lige så stor andel, omkring en tredjedel, en højere uddannelse som i gruppen af arbejdsløse generelt. Derimod er der en større andel uden gymnasieuddannelse end blandt de arbejdsløse generelt med 45 procent mod 29 procent. Den høje andel uden gymnasieuddannelse er en udfordring for deres integration på arbejdsmarkedet.

Samtidig er der et stort potentiale blandt de højtuddannede i gruppen. De mest almindelige uddannelsesretninger blandt dem, der har en uddannelse efter gymnasiet, er:

- *Erhvervsøkonomi, handel og administration.*
- *Teknologi og teknisk industri.*
- *Pædagogik og læreruddannelse.*

Disse områder svarer til flere af de erhverv, hvor der er stor efterspørgsel på arbejdskraft i Danmark. Her er således et stort potentiale for at få flere ind på det dansk-svenske arbejdsmarked.

Kilde: Statistiska Centralbyrån (BAS samt uddannelsesregisteret)

4. STORE ØKONOMISKE GEVINSTER, HVIS FLERE ARBEJDSLØSE I SKÅNE FÅR ET JOB I DANMARK

Både Sverige og Danmark kan opnå milliardgevinster, hvis flere arbejdsløse i Skåne begynder at arbejde i Danmark. Hvis 10 procent af de arbejdsløse i skånske kommuner tæt på Danmark får job i Danmark, anslås den økonomiske gevinst til 1,5 milliarder danske kroner om året. Hvis andelen stiger til 30 eller 50 procent, kan den økonomiske gevinst stige til henholdsvis 4,4 og 7,4 mia. danske kroner. Det viser beregninger fra Greater Copenhagen.

At flere arbejdsløse fra Skåne finder arbejde i Danmark kan generere enorme samfundsmæssige gevinster, ikke kun økonomisk, men også socialt og langt sigt. Ifølge beregninger fra Greater Copenhagen kan den direkte økonomiske gevinst, afhængigt af hvor mange der får arbejde, udgøre mellem 1,5 og 7,4 milliarder danske kroner om året. Dette omfatter reducerede omkostninger til arbejdsløshedsunderstøttelse og øgede skatteindtægter samt forbrug.

Men de økonomiske fordele er kun en del af det store billede. Arbejde styrker den enkeltes selvværd og psykiske sundhed, reducerer risikoen for social udstødelse og forbedrer livskvaliteten. Det bidrager også til, at næste generation får bedre forudsætninger for at lykkes på arbejdsmarkedet.

Ved at flere skåninger arbejder i Danmark styrkes den regionale integration i Greater Copenhagen. Det bidrager til at skabe et dynamisk arbejdsmarked, hvor kompetenceudveksling på tværs af grænser fører til øget innovation og konkurrenceevne. Samtidig får det danske arbejdsmarked adgang til arbejdskraft, der kan dække kompetencemangel i flere sektorer.

MILLIARDGEVINSTER FOR BEGGE LANDE

HVIS FLERE ARBEJDSLØSE I SKÅNE FÅR JOB I DANMARK

ANDEL AF ARBEJDSLØSE* SOM
ANTAGES AT FÅ ET JOB I DANMARK

ØKONOMISK GEVINST SOM FØLGE
AF, AT FLERE FÅR ANSÆTTELSE

10 % (3 600 personer)

1,5 MIA. DKK

30 % (10 700 personer)

4,4 MIA. DKK

50 % (17 900 personer)

7,4 MIA. DKK

Kilde: Greater Copenhagens beregninger. Henviser til økonomisk gevinst pr. år ved, at der ikke udbetales arbejdsløshedsunderstøttelse, men i stedet genereres skatteindtægter fra arbejde og øget forbrug. Beregningerne er baseret på gennemsnitligt lønniveau for henholdsvis Skåne og Region Hovedstaden.

*Henviser til arbejdsløse i 12 skånske kommuner med ca. en times rejsetid til Danmark.

5. KONKLUSIONER

FIRE BRANCHER HAR STORT POTENTIALE FOR ØGET PENDLING

I dette afsnit undersøges, hvor godt de efterspurgte kompetencer på dansk side matcher uddannelsen hos arbejdsløse på rimelig pendlingsafstand i Skåne. Analysen viser, at fire brancher har et stort potentiale for øget matchning mellem arbejdsgiver og arbejdssøgende.

Foto: News Øresund

Formålet med denne rapport er at få mere viden om, hvordan målrettede tiltag kan bidrage til, at flere arbejdsløse i Skåne kan udfylde de kompetencehuller, der findes i København. Sammenfattende viser rapporten, at arbejdsløse i Skånes pendlernære kommuner har et stort potentiale for at matche erhverv, der mangler arbejdskraft på det danske arbejdsmarked.

Vurderingen tager udgangspunkt i, at disse brancher har en høj efterspørgsel på personale på den danske side af Greater Copenhagen, og ikke en lige så fremtrædende mangel på den svenske side. Derudover er der en stor andel af arbejdsløse i skånske kommuner tæt på Danmark, som har uddannelser, der matcher de efterspurgte kompetencer.

Inden for økonomi og administration er der stor efterspørgsel på erhverv som business controllere, regnskabsøkonomer og kontorassistenter i København – roller, der ikke er mangel på i Skåne. Samtidig findes der over 1.400 jobsøgende med en videregående uddannelse inden for økonomi og administration samt yderligere 1.200 med en gymnasieuddannelse inden for samme område i de pendlernære kommuner.

Også inden for handel og service er der muligheder. Erhverv som butiksassistenter, account managers og tjenere er efterspurgt i København, men ikke i Skåne. Der er næsten 2.000 personer med en gymnasieuddannelse inden for handel, hotel eller restaurant, der kan passe til disse roller, hvilket skaber et stort potentiale for unge til at komme ind på det danske arbejdsmarked.

På IT-området er der en klar mangel på kompetencer inden for support og projektledelse i København, mens Skåne har et overskud af arbejdsløse med lignende kompetencer. I de pendlernære kommuner er der næsten 500 arbejdsløse med en videregående uddannelse inden for data- og systemvidenskab, som kan imødekomme den danske efterspørgsel.

Byggesektoren tilbyder også muligheder for matchning. I København efterspørges byggeledere og bygningskonstruktører, mens Skåne har et overskud af civilingeniører inden for byggeri og anlæg. Derudover findes der over 300 jobsøgende i pendlernære kommuner med uddannelse efter gymnasiet inden for bygnings- og anlægsteknik.

Pleje og omsorg er derimod et område, hvor matchningen er sværere. Selvom plejeerhverv er mangelerhverv på begge sider af Øresund, er der få arbejdssøgende med relevant uddannelse i Skåne til at imødekomme efterspørgslen. Derimod kan man med fordel se på mulighederne for at omskole eller videreuddanne personer med andre kompetencer for at få mere personale inden for pleje og omsorg.

INDEN FOR DISSE BRANCHER KAN LEDIGE I SKÅNE BIDRAG TIL AT OPFYLDE ARBEJDSKRAFTBEHOVET PÅ DEN DANSKE SIDE AF GREATER COPENHAGEN

Analysen har identificeret fire brancher, hvor arbejdsløse i pendlernære kommuner i Skåne kan bidrage til at dække visse arbejdskraftbehov på den danske side af regionen. Disse fire brancher er kendetegnet ved en kombination af større mangel på efterspurgte kompetencer på den danske side end på den svenske side af Greater Copenhagen, samt en høj andel af arbejdsløse med relevant uddannelse i skånske kommuner tæt på Danmark.

ØKONOMI OG ADMINISTRATION STORT POTENTIALE FOR HØJUDDANNEDE

I København er der stor efterspørgsel på erhverv som business controllere, regnskabsøkonomer og kontorassistenter – erhverv, der ikke er mangelerhverv i Skåne. I de pendlernære kommuner er der over 1.400 jobsøgende med en videregående uddannelse inden for økonomi og administration samt yderligere 1.200 med en gymnasial uddannelse inden for samme område.

HANDEL- OG SERVICE POTENTIALE FOR FLERE UNGE PENDLERE

Erhverv som butiksassistenter, account managers og tjenere mangler medarbejdere i København, men ikke i Skåne. Der er et stort potentiale for, at unge jobsøgende, især med en gymnasieuddannelse inden for handel, hotel eller restaurant, kan finde job i Danmark. Næsten 2.000 personer i Skåne har relevant uddannelse til disse roller.

DATA- OG SYSTEMVIDENSKAB MANGLER I HOVEDSTADEN, OVERSKUD I SKÅNE

Hovedstadsområdet mangler kompetencer inden for IT-support og projektledelse, mens Skåne har et overskud af arbejdsløse med lignende kompetencer. Næsten 500 arbejdsløse med en videregående uddannelse inden for data- og systemvidenskab kan potentielt matches med efterspørgslen i København.

BYGGERI POTENTIALE FOR ØGET MATCH

I København efterspørges byggeledere og bygningskonstruktører, mens Skåne har et overskud af civilingeniører inden for byggeri. Derudover findes der over 300 jobsøgende med en uddannelse efter gymnasiet inden for bygnings- og anlægsteknik i de pendlernære kommuner.

BILAG: DISSE RETNINGER HAR DE ARBEJDSLØSE MED UDDANNELSE EFTER GYMNASIET I 12 SKÅNSKE KOMMUNER MED NÆRHED TIL DANMARK

UNDERVISNING	ANTAL	ANDEL LANGTIDS-ARBEJDSLØSE	ANDEL IKKE EU-BORGERE
Erhvervsøkonomi, handel og administration	1.331	37 %	27 %
Data- og systemvidenskab	485	28 %	17 %
Teknik og teknisk industri, anden og uspecificeret uddannelse	468	45 %	28 %
Ukendt	423	43 %	28 %
Pædagogik og læreruddannelse, anden og uspecificeret uddannelse	415	46 %	27 %
Humaniora, anden og uspecificeret uddannelse	362	40 %	11 %
Jura og retsvidenskab	322	46 %	29 %
Samfunds- og adfærdsvidenskab, anden og uspecificeret uddannelse	267	36 %	9 %
Elektronik, datateknologi og automatisering	266	41 %	23 %
Læreruddannelse	249	32 %	17 %
Fremmedsprog og sprogvidenskab	231	38 %	28 %
Socialt arbejde	224	26 %	5 %
Bygning og arkitektur	221	31 %	14 %
Pleje og omsorg	190	39 %	16 %
Maskin- og værkstedsteknik	187	34 %	6 %
Sociologi, etnologi og kulturgeografi	182	31 %	19 %
Læreruddannelse til børnehaver og fritidsaktiviteter	181	32 %	5 %
Kunst og medier, anden og uspecificeret uddannelse	178	30 %	21 %
Matematik og naturvidenskab, anden og uspecificeret uddannelse	169	34 %	32 %
Medicin	168	36 %	30 %
Erhvervsøkonomi, handel og administration, anden og uspecificeret uddannelse	167	44 %	19 %
Energi- og elektroteknik	163	42 %	19 %
Statsvidenskab	162	35 %	13 %
Læreruddannelse til folkeskolens tidlige klasser	160	45 %	23 %
Medieproduktion	159	20 %	7 %
Ledelse og administration	153	28 %	22 %
Journalistik og medievidenskab	152	27 %	15 %
Anden uddannelse inden for bygge- og anlægsteknik	151	25 %	10 %
Tandpleje	133	43 %	24 %
Indkøb, salg og distribution	130	23 %	5 %
Sundhedspleje, anden og uspecificeret uddannelse	118	43 %	33 %
Personlige tjenester, anden og uspecificeret uddannelse	116	33 %	41 %
Design	103	18 %	12 %
Psykologi	101	30 %	24 %

Kilde: Statistiska Centralbyrån (BAS, uddannelsesregisteret). Omfatter kommunerne Malmö, Lund, Helsingborg, Burlöv, Staffanstorps, Trelleborg, Helsingborg, Bjuv, Kävlinge, Lomma, Svedala, Landskrona, hvor rejsetiden til København eller Helsingør er omkring en time.

DISSE RETNINGER HAR DE LEDIGE MED GYMNASIEUDDANNELSE I 12 SKÅNSKE KOMMUNER TÆT PÅ DANMARK

GYMNASIEUDDANNELSE	ANTAL	ANDEL LANGTIDS-ARBEJDSLØSE	ANDEL IKKE EU-BORGERE
Bred, generel uddannelse	3.678	40 %	19 %
Erhvervsøkonomi, handel og administration, almen uddannelse	1.241	37 %	6 %
Pleje og omsorg	737	36 %	6 %
Børn og unge	612	34 %	4 %
Maskin- og værkstedsteknik	587	39 %	8 %
Hotel, restaurant og storhusholdning	557	38 %	7 %
Ukendt	465	43 %	12 %
Bil- og fartøjsteknik	439	39 %	7 %
Bygningsarbejde, generel uddannelse	418	23 %	9 %
Transportydelse	407	34 %	8 %
Energi- og elektroteknik	389	28 %	8 %
Elektronik, datateknologi og automatisering	370	36 %	5 %
Medieproduktion	256	27 %	1 %
Teknik og teknisk industri, anden og uspecificeret uddannelse	187	39 %	13 %
Musik, dans og drama	183	30 %	0 %
Indkøb, salg og distribution	177	56 %	7 %
Anden uddannelse inden for bygge- og anlægsteknik	166	32 %	12 %
Hårpleje, skønhedspleje og massage	151	32 %	5 %
Malerkunst	150	27 %	7 %
Billed- og design	131	27 %	5 %
Kunsthåndværk	119	38 %	0 %
Fremstilling og håndtering af fødevarer	119	42 %	6 %
Samfunds- og adfærdsvidenskab, almen uddannelse	117	53 %	41 %
Teknik og teknisk industri, almen uddannelse	114	32 %	18 %
Personlige tjenester, anden og uspecificeret uddannelse	114	45 %	19 %
Landbrug	111	30 %	3 %
Husholdningsservice og rengøring	111	41 %	4 %
Informations- og kommunikationsteknologi (IKT), almen uddannelse	106	44 %	16 %
Kontor- og sekretærtjenester	101	45 %	0 %
VVS-uddannelse	101	28 %	6 %

Kilde: Statistiska centralbyrån (BAS, uddannelsesregisteret). Omfatter kommunerne Malmö, Lund, Helsingborg, Burlöv, Staffanstorps, Trelleborg, Helsingborg, Bjuv, Kävlinge, Lomma, Svedala, Landskrona, hvor reisetiden til København eller Helsingør er omkring en time.

OM RAPPORTEN

DATAKILDER:

Statistiska Centralbyrån

Danmarks Statistik

Arbejdsformidlingen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR)

Øresundsinstitutet

RAPPORTER:

"Arbejdsmarkedssituationen i Sveriges len – 3. kvartal 2024", Arbejdsformidlingen (2024)

"Arbejdsløsheden i Malmö – kompetencer, potentiale og effekter ved øget pending over grænsen", Greater Copenhagen (2022)

"Produktivitetsgevinster for Greater Copenhagen ved at nedbryde grænsehindringer over Øresund", Greater Copenhagen (2024)

"State of the Region 2024", Øresundsinstitutet (2024)

"Hvorfor er der ikke flere pendlere over Øresund?", Greater Copenhagen (2023)

"Øresund siden år 2000", Region Skåne (2024)

Denne analyse er udarbejdet af Greater Copenhagen, som er en samarbejdsorganisation for vækst og udvikling i Nordens største metropolregion med 4,5 millioner indbyggere i Sydsverige og Østdanmark. Greater Copenhagen blev stiftet i 2015 og omfatter Region Skåne, Region Halland, Region Hovedstaden, Region Sjælland og samtlige 85 kommuner i den svensk-danske geografi.

Tekst og layout: Sofi Eriksson

Forsidebillede: News Øresund

For yderligere oplysninger om rapporten bedes du kontakte:

Sofi Eriksson

Advisor Data & Analytics

ser@greatercph.com

Tlf: +45 31 17 09 76

Sanna Holmqvist

Manager Press & Communications

sho@greatercph.com

Tlf: +45 31 34 06 76

Foto: News Øresund

Nørregade 7B, 3. sal,
1165 København, Danmark

greatercph.com

**GREATER
CoPENHAGEN**